7/11776

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

Sayı : B.02.0.005/031-58

27/01/2006

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 18.01.2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00 02-18048 sayılı yazısı.

Denizli Milletvekili Sayın Ümmet KANDOĞAN tarafından tevcih edilen 7/11776 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak, Bakanlığım bağlı kuruluşu Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığından alınan 24.01.2006 tarihli ve B.02.1.TÜİ.0.20.01.00/906-84 sayılı cevabi yazı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Beşir ATALAY
Devlet Bakanı

EKLER :
1- Cevabi yazı (6 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği : TBMM Başkanlığına
Bilgi : Başbakanlığa

Tel : 419 22 46-47-50
Faks : 419 22 43

7/11776

T.C.
BAŞBAKANLIK
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı

Sayı : B.02.1.TÜİ.0.20.01.00/906-84
Konu : 7/11776 Esas Sayılı
Soru Önergesi

24/01/2006

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sayın Beşir ATALAY)

İlgi : 23/01/2006 tarih ve B.02.0.005/093.03/58 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde yer alan Denizli Milletvekili Sayın Ümmet KANDOĞAN'ın bazı ekonomik göstergelerin hesaplanma yöntemine ilişkin 7/11776 esas sayılı soru önergesi ile ilgili bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Ömer DEMİR
Başkan

EK:
Soru Önergesi Cevabı (5 sayfa)

Necatibey Cad. 114, 06100 Yücetepe/Çankaya–ANKARA
Tel : 0.312.410 04 10 (Santral)
Faks : 0.312.425 33 87, 0.312.418 11 82
İnternet Adresi: www.tuik.gov.tr

İlgili Birim: Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
Planlama ve Koordinasyon Grubu
Tel : 0.312.410 07 02, 0.312.410 07 32
Faks : 0.312.425 35 85

7/11776

1- **2002 – 2005 yılları arasında TÜİK' in Gayrisafi Milli Hasıla hesaplarında bir değişiklik yapılmış mıdır? Yapıldı ise eski yöntem ile yeni yöntem arasındaki farklılıklar nelerdir?**

Halen Ulusal Hesaplar Sistemi için referans teşkil eden Birleşmiş Milletlerin SNA-93 kılavuzunu esas alan güncelleme çalışmaları sürmekte olup, 2002-2005 yılları arasında GSMH hesaplarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

2- **Soru 2: 2002-2005 yılları arasında (TUİK)'in Enflasyon hesaplamalarında bir değişiklik yapılmış mıdır? Yapıldı ise eski yöntem ile yeni yöntem arasındaki farklılıklar nelerdir? Eski ile yeni enflasyon hesaplamasındaki ürün grupları nelerdir?**

Ocak 2005 tarihinden başlayarak farklı kapsam ve yöntemlerle hesaplanan 2003=100 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) ve Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE)'nin yayınına başlanmıştır. Eski ve yeni yöntem arasındaki farklılıklar ile ürün grupları aşağıda verilmiştir.

2003=100 VE 1994=100 TEMEL YILLI TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSLERİ ARASINDAKİ FARKLILIKLAR

[11.1] 2003=100 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksi ile 1994=100 Temel Yıllı Kentsel Yerler Tüketici Fiyatları Endeksi arasındaki farklılıklar aşağıda ana başlıklar altında açıklanmaktadır.

1994=100 TÜFE	**2003=100 TÜFE**
Ağırlıkların Kaynağı	
1994 Hanehalkı Gelir ve Tüketim Harcamaları Anketi	2003 Hanehalkı Bütçe Anketi
	Turizm Anketi (Yabancı Ziyaretçiler Anketi)
	Kurumsal Nüfus Bireysel Harcama Anketi
	İdari kayıtlar (sigorta, şans oyunları vb.)
Harcama Kapsamı	
İzafi kiralar dahil edilmiştir.	İzafi kiralar hariç tutulmaktadır.
Kendi üretiminden tüketim dahil edilmiştir.	Kendi üretiminden tüketim hariç tutulmaktadır.
Ayni yardımlar dahil edilmiştir.	Ayni yardımlar hariç tutulmaktadır.
Yabancı turistlerin harcamaları hariç tutulmuştur.	***Yabancı turislerin harcamaları dahil edilmektedir.***
Kurumsal nüfusun harcamaları hariç tutulmuştur.	***Kurumsal nüfusun harcamaları dahil edilmektedir.***
1994=100 TÜFE'de Türkiye'de yaşayan hanehalklarının ***tüketimi*** temel alınmaktadır.	2003=100 TÜFE'de yurtiçinde yapılan tüm ***nihai parasal tüketim harcamaları*** temel alınmaktadır.
Tahmin Boyutu	
Türkiye kentsel yerler	Türkiye geneli
7 coğrafi bölge	26 Bölge (İstatistiksel Amaçlı Bölge

	Sınıflaması Düzey 2)
19 il merkezi	
2003=100 TÜFE herhangi bir coğrafi, demografik veya gelir grubu ayrımına gitmeden yurtiçinde tüketim harcaması yapan tüm bireyleri kapsamaktadır.	
Mal ve Hizmet Kapsamı	
410 madde	423 madde
598 madde çeşidi	710 madde çeşidi
Fiyat Derlenen İşyeri ve Fiyat Sayısı	
9.300 işyeri	22.000 işyeri
2.960 konut	3.700 konut
93.680 fiyat	164.048 fiyat (donemlik)
İşyeri tür ağırlıkları kullanılmıştır (market, bakkal vb.).	İşyeri tür ağırlıkları kulanılmamaktadır.
Fiyat Derlenen Yerleşim Yeri Sayısı	
28 il merkezi	81 il merkezi
7 ilçe	72 ilçe
Temel Fiyatların Hesaplanma Yöntemi	
Aritmetik ortalama	Geometrik ortalama
Mal ve Hizmet Sınıflaması	
10 harcama grubu (COICOP; Classification of Individual Consumption by Purpose)	12 harcama grubu (COICOP)
Alkollü içecekler ve tütün; Gıda, İçki ve Tütün başlığı altında, Haberleşme; Çeşitli Mal ve Hizmetler başlığı altında sınıflandırılmıştır.	Alkollü içecekler ve tütün ile haberleşme ayrı bir harcama grubu olarak alınmıştır.
Sınıflamanın değişmesi ile birlikte bazı madde ve madde grupları farklı gruplarda yeralmaktadır.	
Endeks Türü	
Sabit yıl Laspeyres	Zincirleme Laspeyres

1994 ve 2003 TÜFE Ana Ürün Grupları ve Ağırlıkları

	1994	2003
1. Gıda ve alkolsüz içecekler	31,09	29,42
2. Alkollü İçecekler ve tütün		4,67
3. Giyim ve ayakkabı	9,71	8,09
4. Konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar	25,80	16,90
5. Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri	9,35	6,47
6. Sağlık	2,76	2,71

7/11726

7. Ulaştırma	9,30	10,42
8. Haberleşme		4,82
9. Eğlence ve kültür	2,95	3,60
10. Eğitim	1,59	2,15
11. Lokanta ve oteller	3,07	5,87
12. Çeşitli mal ve hizmetler	4,38	4,87

Toptan Eşya Fiyatlar Endeksi İle Üretici Fiyatları Endeksi'nin Karşılaştırılması

TEFE	ÜFE
Üretim Bilgisi Kaynağı	
	Ulusal hesaplar sistemi (Girdi-Çıktı tabloları)
Tarım İstatistikleri	Tarım İstatistikleri
Tarımsal Yapı ve Üretim İstatistikleri	Tarımsal Yapı ve Üretim İstatistikleri
Hayvancılık, Ormancılık ve Balıkçılık İstatistikleri	Hayvancılık, Ormancılık ve Balıkçılık İstatistikleri
Madencilik ve Taşocakçılığı Anketi	Madencilik ve Taşocakçılığı Anketi
Üçer Aylık İmalat Sanayi Anketi	Üçer Aylık İmalat Sanayi Anketi
Elektrik, Gaz ve Su Anketleri	Elektrik, Gaz ve Su Anketleri
Kapsam ve Tahmin Boyutu	
Türkiye geneli	Türkiye geneli
Devlet - Özel ayrımında dört sektör	Devlet - Özel ayrımı yapılmamıştır.
Sektörler Tarım, avcılık, ormancılık ve balıkçılık Madencilik ve taşocakçılığı İmalat sanayi Elektrik, gaz ve su	**Sektörler** TARIM Tarım, avcılık, ormancılık Balıkçılık SANAYİ Madencilik ve taşocakçılığı

	İmalat sanayi Elektrik, gaz ve su
Fiyat Derleme Dönemi Ve Niteliği	
Tarımsal ürünlerin dışındaki maddeler için **her ayın 5. 15. ve 25.** gün fiyatları	Aynı
Tarım grubunda yer alan ürünler için **her ayın 27. güne** kadar gerçekleşen **Fiyatlar**	Aynı
KDV vb. vergiler **dahil,** yurtiçi peşin toptan satış fiyatı	KDV vb. vergiler **hariç,** yurtiçi peşin üretici satış fiyatı
Madde Kapsamı	
678 madde	751 madde
1314 madde çeşidi	Yeni üretim sınıflamasına göre çeşit düzeyine inilmemiştir
Derlenen Fiyat ve İşyeri Sayısı	
1.287 işyeri	1.771 işyeri
5.176 fiyat	13.043 fiyat

TEFE ve ÜFE Ana Grup ve Sektör Ağırlıkları

	TEFE	ÜFE
1. Tarım	**22,22**	**20,65**
2. Madencilik ve taşocakçılığı	**2,47**	**1,51**
3. İmalat sanayi	**71,12**	**72,07**
4. Elektrik, gaz ve su	**4,19**	**5,77**

3- Türkiye'de hesaplanan enflasyon ve büyüme hesapları AB, Amerika ve OECD ülkeleri ile farklılık göstermekte midir?

Türkiye İstatistik Kurumu resmi istatistik üretim sürecinde uluslararası kabul görmüş norm ve standartları esas alarak uluslararası karşılaştırılabilir istatistiki veri üretmektedir.